

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 745/2
Podgorica, 27.05.2022. godine

Na osnovu čl. 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Fondacije „Pomoć - akcija za sjever Crne Gore“ iz Andrijevice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-745 od 28.04.2022. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor Fondacije „Pomoć - akcija za sjever Crne Gore“ iz Andrijevice, na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“, zaveden pod brojem 02-745 od 28.04.2022. godine.
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 28.04.2022. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor Fondacije „Pomoć - akcija za sjever Crne Gore“ iz Andrijevice, na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: emiter), kao emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-745 od 28.04.2022.g.).

Podnosilac prigovora ističe da je „u svojstvu gosta koji komentariše sadržaj dnevne štampe, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore Tihomir Burzanović iznio vrijednosne sudove o ljudima u kojima je direktno ili stavljanjem u problematičan kontekst koristio govor mržnje i podsticao na nasilje“.

Navodi da je gospodin Burzanović „pozdravio pokušaj samoubistva i podsticao na isto u slučaju Vesne Medenice, osumnjičene bivše predsjednice Vrhovnog suda CG riječima: 'Vesna Medenica, s obzirom kakvo je zlo učinila u Crnoj Gori i treba da se ubije, a ne da pokuša da se ubije, nego da se baš ubije. Ona je zaslužila mnogo gore stvari. Sjetite se hajke na srpski narod, političare“, pa poziva Agenciju da primijeni zakonske norme i sankcioniše govor mržnje.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) pokrenula je postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11, 07/16 i 8/19, u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimak emitovanog spornog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 09.05.2022. godine (akt broj 02-745/1 od 09.05.2022.g.).

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 48 stav 2 Zakona propisano je da se AVN uslugom ne smije podsticati mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije.

- Članom 17 stav 1 Pravilnika je propisano da programski sadržaji elektronskih medija ne smiju biti usmjereni na kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne i vjerske netrpeljivosti ili mržnje.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je, dana 21. aprila 2022. godine, u terminu od 06:30:00 do 09:00:49 sati (2 sata 30 minuta 49 sekundi), emitovao programski sadržaj „Jutro“, u okviru kojeg je prikazan segment programa čiji je opis dat u tački 2.
2. U terminu od 07:00:13 do 07:30:16 sati (30 minuta 3 sekunde) emitovana je rubrika „Pregled štampe“.

Na samom početku, voditelji su čitali navode sa naslovnih strana sljedećih novina: „Vijesti“, „Dan“, „Večernje novosti“, „Pobjeda“ i „Politika“.

Navedeni dio programa pokriven je fotografijama naslovnih strana svih navedenih novina.

Između ostalog, istaknuti su navodi koji slijede: „'Dan' u današnjem broju donosi: Nakon što je sudija za istrage Višeg suda u Podgorici Suzana Mugoša odredila pritvor od 30 dana bivšoj predsjednici Vrhovnog suda, Medenica pokušala samoubistvo u Kliničkom centru“. Zatim su istaknuti i sljedeći navodi: „'Pobjeda' u današnjem broju donosi, i oni imaju priču o Vesni Medenici, kažu: Dramatično, bivša predsjednica Vrhovnog suda pokušala da se ubije“.

Potom su predstavljani gosti u studiju: Balša Knežević, urednik portala „Aktuelno“ i Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore.

U terminu od 07:03:07 do 07:05:50 sati (2 minuta 43 sekunde) prikazan je programski segment, čiji je transkript opisan u nastavku.

Voditeljka u studiju: „Evo vidimo zaista ovu dramatičnu sliku u jutrošnjim medijima, puno dešavanja, počev od dešavanja sa gospođom Medenicom. I vidimo na osnovu ovog slučaja, jutros u medijima da je pokušala da se ubije, zaista jednu tužnu sliku sunovrata nekadašnje predsjednice Vrhovnog suda. Gospodine Burzanoviću, kako komentarišete sve ovo?“

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Pa Vesna Medenica, s obzirom kakvo je zlo počinila u Crnoj Gori i treba da se ubije. Ali ne da pokuša da se ubije, nego baš da se ubije. Zbog toga što je...“

Voditelj u studiju: „Gospodine Burzanoviću, molim Vas samo, ne smijemo...“

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Ne, ne. Ona je zaslužila mnogo gore stvari, s obzirom šta je radila ljudima. Kako je organizovala, sjetite se samo hajke na srpski narod, na srpske političare, na sve druge ljude. I ona sada prosto hoće da se ubije, jer nije više ta koja može da radi što je radila punih sedamnaest godina. I ona ima zaista problem da od onoga koji je nevine ljude slao u zatvor, sada ona tako sa takvim background-om kriminalnim ne može da izdrži da bi trebala da pođe u zatvor za sve što je činila. A mnogo je zla načinila. Najviše je zla načinila nažalost svom djetetu. A možete zamisliti šta je uradila drugima, kada je ovo uradila od svog sina.“

Voditelj u studiju: „Iznijeli ste svoje mišljenje, ali evo da zamolimo samo...“

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Oprostite, ja sam došao da kažem, ja se od toga ne stidim. Ja bih to rekao i na drugom mjestu. Jer, nedopustivo je smatrati da je nešto dramatično u životu čovjeka koji je toliko dramatičnih scena napravio nevinim ljudima. Ona, što se kaže, trebala bi da gori u paklu šta je radila narodu.“

Voditelj u studiju: „Gospodine Burzanoviću, moramo isto malo riječi...“

Voditeljka u studiju: „Gospodine Burzanoviću, isto nemojmo...“

Voditelj u studiju: „Pozvaćemo državne organe da...“

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Pa dobro, to je ono što ja mislim. I znate šta, znate koliko je suza proliveno od te žene. Znate koliko je nesreća ta žena donijela.“

Voditelj u studiju: „Ako se bude dokazalo...”

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Da ne možemo mi sad nad njom, žaliti za tom ženom. Tu ženu treba prvesti sudu pravde...”

Voditelj u studiju: „Jasno, upravo o tome...”

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „Suditi je. Ali nikako nemilosrdno. Nego lijepo, da nikoga ne bole njene suze, jer njene suze nikome ništa ne znače. To što ona plače, nju su stigle suze nevinih ljudi. Znate, ima kletva u Hercegovini, koja kaže 'Ne stigla te djevojačka suza'. E nju su stigle izgleda sve te djevojačke i muške i majčinske i očevske suze.”

Voditeljka u studiju: „Da probamo i o nekim drugim temama.”

Tihomir Burzanović, predsjednik Udruženja novinara Crne Gore: „E, to može.”

U nastavku programa, iste navode je komentarisao i Balša Knežević, urednik portala „Aktuelno”. Potom su, do kraja „Pregleda štampe”, govorili i o ostalim temama.

3. Prilog je bio posvećen čitanju dnevne štampe, tokom kojeg su gosti u studiju komentarisali aktuelne teme, kojima su posvećeni članci u novinama. U spornom dijelu priloga gost, gospodin Tihomir Burzanović, je komentarisao naslov koji se odnosi na pokušaj samoubistva bivše predsjednice Vrhovnog suda Vesne Medenice.
4. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da se, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, bavi događajima i postupcima pojedinaca, i informiše javnost uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu, kao i da omogući slobodno iznošenje mišljenja.
5. Izbor gostiju spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera, a za izjave i mišljenje gostiju emiter nije odgovoran, niti se može govoriti da je voditeljka emisije na bilo koji način odobrila ili omogućila njihovo ponašanje.
6. Na iznošenje svog stava gosti imaju pravo u okviru svoje slobode mišljenja i izražavanja, pa i ako je taj stav grub i eksplicitan, u konkretnom slučaju se ne može govoriti da je postojao bilo kakav propust voditeljke, jer adekvatna reakcija na postupke gostiju nije izostala, naročito jer je voditeljka u toku razgovora više puta skrenula pažnju gostu na neprijemnost i pretjeranost njegovih izjava („Gospodine Burzanoviću, molim Vas samo, ne smijemo...”, „Iznijeli ste svoje mišljenje, ali evo da zamolimo samo...”, „Gospodine Burzanoviću, moramo isto malo riječi...”, „Gospodine Burzanoviću, isto nemojmo...”), prekidajući na kraju komentarisanje datog naslova („Da probamo i o nekim drugim temama”).
7. Treba imati u vidu jasnu razliku između odgovornosti gosta za date izjave, s jedne strane, i odgovornosti medija i medijskih poslenika koji doprinose njihovom prenošenju ili širenju u okviru svog zadatka da prenose informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa, s druge strane. Mediji se ne mogu obavezno smatrati odgovornim za izjave drugih osoba, čije širenje oni pomažu. Iako oni mogu snositi određenu odgovornost ako, na primer, usvoje ili potvrđuju određene izjave, ipak, uopšteno govoreći, smatrati ih odgovornim za izjave drugih nije opravdano.
8. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, imajući u vidu reakciju voditeljke, niti podnosilac prigovora navodi u čemu se navodni govor mržnje od strane emitera ogleda.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio programske standarde definisane Zakonom i Pravilnikom.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter nije prekršio čl. 48 Zakona i čl. 17 Pravilnika ni tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15, kojom je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Fondacija „Pomoć - akcija za sjever Crne Gore“
- „AST“ d.o.o.
- Arhiva